

Obsah

A. Základní prvky elektrických obvodů

1. Charakteristiky elektrických prvků	13
2. Náhradní schéma	16
3. Náhradní schéma zdroje	17
4. Činný odpor	19
a) Dělič napětí	19
b) Povrchový jev	22
c) Náhradní schéma odporu	23
5. Kondenzátory	24
a) Ztráty v kondenzátoru	24
b) Vzduchové kondenzátory	25
6. Cívky	27
a) Vzduchové cívky	28
b) Cívky se železovými jádry	29
c) Cívky se železem	30

B. Elektrické obvody

7. Přechodné jevy v obvodu stejnosměrného proudu	35
a) Obvod s kondenzátorem a odporem	36
b) Obvod s cívkou a odporem	38
8. Rezonanční obvody	41
a) Sériový rezonanční obvod	41
b) Paralelní rezonanční obvod	46
c) Vázané rezonanční obvody	52

C. Elektronky a výbojky

9. Elektronky	57
a) Emise elektronů	57
b) Pohyb elektronů v elektrickém poli	60
c) Pohyb elektronů v magnetickém poli	62
d) Značení elektronek	63
e) Dioda	63
f) Trioda	65
g) Tetroda a pentoda	70
h) Několikamřížkové elektronky	72
i) Elektronkový ukazatel vyladění	73
j) Šum odporů a elektronek	73
k) Náhradní obvod elektronky	75
10. Výbojky	77
a) Výboj v plynu	77

b) Usměrňovací výbojka	78
c) Tyatron	78
d) Usměrňovače se studenou katodou	79
e) Doutnavky	81
11. Obrazovky	83
a) Elektronová tryska	83
b) Vychylovací soustava	85

D. Polovodiče

12. Fyzikální základy	89
13. Vlastností přechodu	91
14. Selenové usměrňovače	94
15. Kuproxidové usměrňovače	96
16. Germaniové a křemíkové diody	97
17. Zenerovy diody	99
18. Tranzistory	100
19. Termistory	110
20. Ferity	111
21. Fotodiody	112
22. Nové druhy polovodičových prvků	113

E. Elektroakustika

23. Základní pojmy z akustiky	116
a) Rychlost šíření zvuku	117
b) Intenzita zvuku	117
c) Hladina, úroveň zvuku	118
d) Dorozumívací oblast a oblast vjemu hudby	118
e) Výška tónu	119
f) Hluk	119
g) Šíření zvukových vln v prostoru	119
h) Elektroakustické obvody	120
24. Mikrofony	121
a) Uhlíkové (kontaktní) mikrofony	123
b) Elektrodynamické mikrofony	123
c) Elektromagnetické mikrofony	124
d) Elektrostatické (kondenzátorové) mikrofony	124
e) Piezoelektrické (krystalové) mikrofony	125
25. Reproduktory	126
a) Elektrodynamické reproduktory	127
b) Elektromagnetické reproduktory	129
c) Elektrostatické (kondenzátorové) reproduktory	129
d) Piezoelektrické (krystalové) reproduktory	130
26. Ozvučnice	131
a) Desková ozvučnice	131
b) Skříňová ozvučnice	131
27. Záznam zvuku	132
a) Elektromechanický záznam	133
b) Optický záznam	134
c) Magnetický záznam	135

F. Nesinusové proudy

28. Veličiny nesinusových průběhů	138
a) Střední hodnota	138

b) Efektivní hodnota	139
c) Vrcholová hodnota	140
d) Činitel tvaru	140
e) Hodnoty některých průběhů proudů	140
29. Harmonická analýza střídavých průběhů	142
a) Metoda matematická	143
b) Metoda graficko-matematická	144
c) Metody mechanické a elektrické	146

G. Napájecí zdroje

30. Jednocestné usměrňovače	148
31. Dvoucestné usměrňovače	151
32. Můstkové usměrňovače	152
33. Návrh usměrňovačů	153
34. Vyhlažovací filtr	160
35. Síťový transformátor	162
36. Usměrňovač se vstupní tlumivkou	166
37. Zatěžovací charakteristika usměrňovače	169

H. Zesilovače

38. Rozdělení zesilovačů	170
39. Zkreslení zesilovačů	176
40. Nízkofrekvenční zesilovače	176
41. Zesilovače napětí	179
a) Zesilovací stupeň s odporovou vazbou	180
b) Zesilovací stupeň s transformátorovou vazbou	183
42. Zesilovače výkonu — koncové stupně	184
43. Zpětná vazba	188
44. Rozvodná vedení pro reproduktory	191
45. Zesilovače s uzemněnou anodou — katodový sledovač	191
46. Zesilovače s uzemněnou mřížkou	193

I. Oscilátory

47. Základní oscilátory	194
a) Vznik netlumeného kmitání na rezonančním obvodu	194
b) Oscilátor s induktivní vazbou	196
c) Různá zapojení základních oscilátorů	197
48. Stabilní oscilátory	198
a) Elektronově vázaný oscilátor	198
b) Dynatronový oscilátor	199
c) Oscilátor řízený krystalem	199
49. Oscilátory RC	201
50. Relaxační oscilátory	203

J. Rádiové vysílače

51. Rozdělení rádiových vysílačů	207
52. Charakteristické údaje vysílačů	207
a) Výkon	207
b) Kmitočet nosné vlny	207
c) Laditelnost kmitočtu nosné vlny	208
d) Stálost kmitočtu nosné vlny	208
e) Obsah harmonických při nosné vlně	208
f) Hloubka modulace a zkreslení	209

53. Teorie modulace nosné vlny	209
54. Složení vysílače a popis jednotlivých stupňů	211
a) Oscilátor	213
b) Oddělovací (hradičí) stupeň	213
c) Vysokofrekvenční zesilovač	214
d) Násobič kmitočtu	216
e) Koncový stupeň	217
f) Modulátory a klíčovací stupně	217
g) Napájecí zdroje, měření a ovládání vysílače	222
 <i>K. Rádiové přijímače</i>	
55. Rozdělení přijímačů a jejich vlastnosti	224
a) Citlivost	224
b) Selektivnost (odladivost)	224
c) Rozdělení vlnových rozsahů	224
d) Hlasitost reprodukce	225
e) Ovladatelnost	225
f) Konstrukce	225
56. Demodulace amplitudově modulovaného signálu	225
a) Rozdělení a činnost klasických detektorů	225
b) Zkreslení detektorů	229
57. Druhy rádiových přijímačů	229
a) Přijímače bez zesílení	229
b) Přímозesilující přijímače	229
c) Superhety	230
d) Synchrony	238
58. Pomocná zařízení přijímačů	238
a) Samočinné vyrovnávání citlivosti	238
b) Ukazatel vyladění	239
 <i>L. Kmitočtová modulace</i>	
59. Obecně o kmitočtové modulaci	241
60. Teorie kmitočtové modulace	241
61. Modulátory pro kmitočtovou modulaci	242
a) Modulace pomocí elektrostatického mikrofonu	243
b) Modulace pomocí reaktanční elektronky	243
62. Demodulace kmitočtové modulované vlny	245
a) Travisův diskriminátor	246
b) Fázový diskriminátor	247
c) Poměrový diskriminátor	250
 <i>M. Tranzistorové obvody</i>	
63. Tranzistorové zesilovače	252
a) Základní vztahy pro výpočet	252
b) Nastavení a stabilizace pracovního bodu tranzistoru	255
c) Nízkofrekvenční předzesilovače	260
d) Koncové zesilovače	264
64. Oscilátory	266
65. Tranzistorové měniče	267
 <i>N. Vysokofrekvenční vedení</i>	
66. Vedení naprázdno	274
67. Vedení nakrátko	275

68. Použití vysokofrekvenčních vedení	276
69. Druhy vysokofrekvenčních vedení	277
a) Souměrná vedení	277
b) Nesouměrná (sousedá) vedení	278
c) Vlnovody	278
<i>O. Antény</i>	
70. Vyzařování energie elektromagnetického pole	280
71. Rozložení proudu a napětí u anténního vodiče	281
72. Polarizace elektromagnetických vln	281
73. Účinná (efektivní) výška antény	282
74. Impedance antény	282
75. Směrové účinky antén	283
76. Antény pro dlouhé a střední vlny	283
77. Antény pro krátké a velmi krátké vlny	284
78. Směrové antény	285
79. Přijímací antény	286
<i>P. Šíření elektromagnetických vln</i>	
<i>R. Televize</i>	
80. Televizní norma	291
a) Část všeobecná	291
b) Část technická	291
81. Snímání obrazu	293
a) Snímací elektronky	293
b) Snímací kamery	298
c) Režie a kontrolní zařízení studia	299
82. Televizní vysílač	299
83. Televizní přijímač (televizor)	301
a) Rozdělení televizních přijímačů	301
b) Konstrukce televizního superhetu	304
<i>S. Rádiové zaměřování a radiolokace</i>	
84. Rádiové zaměřování	318
85. Radiolokace	319
86. Soustava s impulsovou modulací	320
87. Soustava se stálou (kmitočtově modulovanou) vlnou	322
88. Hyperbolická navigace	323
<i>T. Technika velmi krátkých vln</i>	
89. Obecně o vkv	324
a) Vlastností vkv	324
b) Zařízení vkv	324
c) Elektronky pro techniku vkv	325
d) Konstrukce zařízení pro vkv	325
90. Oscilátory	325
a) Oscilátor Barkhausenův-Kurzův	325
b) Klystron	326
c) Magnetron	328

U. Elektrotechnická zařízení v lékařství

91	Obecně o působení elektřiny na lidský organismus	331
92.	Rozdělení působnosti elektrotechnických zařízení v lékařství	331
93.	Popis některých elektronických zařízení	332
a)	Elektrokardiograf (ekg)	332
b)	Elektroencefalograf (eeg)	333
c)	Diatermie	334
d)	Záření	334
e)	Měření záření	337